

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. június 12.
(OR. en)

10050/18

**Intézményközi referenciaszám:
2018/0222 (NLE)**

RC 16
COMPET 451
ECO 52
EF 169
IND 167
REGIO 43

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2018. június 7.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2018) 398 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS RENDELETE az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1588 tanácsi rendelet módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2018) 398 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2018) 398 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.6.6.
COM(2018) 398 final

2018/0222 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1588 tanácsi rendelet módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

2018. május 2-án a Bizottság előterjesztette az új többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatát (COM(2018) 321 final). A Bizottság erre építve számos horizontális és ágazati uniós finanszírozási programot javasol az új kihívásokra válaszul, ugyanakkor folytatja a sikeres, jól bevált tevékenységeket.

Ennek az uniós állami támogatásra vonatkozó felhatalmazó rendelet ((EU) 2015/1588 tanácsi rendelet) módosítására irányuló javaslatnak az a célja, hogy javítsa az említett uniós finanszírozási programok és az állami támogatási szabályok kölcsönhatását. A javaslat felhatalmazza a Bizottságot a hatályos állami támogatási szabályok célzott módosítására, hogy a – többek között a nemzeti szinten irányított európai strukturális és beruházási alapokból származó – nemzeti pénzügyi összegeket és a Bizottság által központilag irányított uniós forrásokat a lehető leggyorsabban lehessen kombinálni az Unió egységes piacán zajló verseny torzítása nélkül.

Az uniós állami támogatási szabályok célja annak biztosítása, hogy a közkiadások ne torzítsák a versenyt a vállalkozások között az Unió egységes piacán. Ennek alapja a következő három alapelv:

- **Közös érdek:** a közkiadásoknak olyan általános szakpolitikai célkitűzéseket kell szolgálniuk, mint például a beruházások, az oktatás és képzés, a regionális kohézió és a kutatás-fejlesztés ösztönzése, a digitális, a közlekedési és az energiahálózatok fejlesztése, valamint a szennyezés és az éghajlatváltozás elleni küzdelem.
- **Addicionalitás:** a közkiadásoknak a hiányt kell megszüntetniük, nem pedig kiszorítaniuk vagy csupán helyettesíteniük a magánberuházásokat.
- **Költséghatékonyság:** a közkiadások nem haladhatják meg a szakpolitikai célkitűzések megvalósításához szükséges mértéket.

A Bizottság által központilag irányított olyan uniós források, amelyek nem tartoznak semmilyen tagállami mérlegelési jogkörbe (mint például a COSME, a Horizont Európa vagy a Digitális Európa program), nem minősülnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.

Amikor azonban a tagállamok kiegészítő nemzeti finanszírozást nyújtanak egy projekthez, valamely központilag irányított uniós forrásból támogatott finanszírozási eszközhöz, vagy egy központi irányítású uniós alaphoz olyan forrással járulnak hozzá, amely fölött bizonyos mértékben mérlegelési jogkörrel rendelkeznek, a finanszírozásnak a tagállami mérlegelési jogkör alá tartozó részére az állami támogatási szabályok alkalmazandók.

Ehhez hasonlóan a tagállamok nagyobb ellenőrzéssel rendelkeznek a megosztott irányítás alá tartozó uniós pénzeszközök felett, így például az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok), többek között az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) esetében. Az ilyen típusú finanszírozás ezért az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami forrásokat jelent és az állami támogatások ellenőrzésének hatálya alá tartozik.

Ezzel összefüggésben fontos az uniós források szabályai és az állami támogatási szabályok közötti megfelelő összhang a többéves pénzügyi keret lehető legjobb hatásának biztosítása és a túlbonyolítás elkerülése érdekében. Ez különösen fontos olyan helyzetekben, amelyekben egy projektet a Bizottság által központilag irányított uniós forrásokból és a tagállamok ellenőrzése alá tartozó forrásokból egyaránt finanszíroznak. Az ilyen helyzetek kezelésének a tagállamok, a pénzügyi közvetítők és a projektfejlesztők szempontjából történő egyszerűsítése

érdekében az uniós forrásokra vonatkozó szabályoknak és az állami támogatási szabályoknak következeteseknek kell lenniük. A Bizottság uniós forrásokra vonatkozó javaslatai ezért foglalják magukban az állami támogatások ellenőrzésének egyes főbb elveit – például azt, hogy az állami beavatkozások kiegészítsék, és ne kizorítsák a magánfinanszírozást –, amelyeket tovább kell fejleszteni és útmutatóul lehet felhasználni a végrehajtáshoz. Ugyancsak ez az oka annak, hogy ezzel párhuzamosan a Bizottság a vonatkozó állami támogatási szabályok további egyszerűsítését javasolja.

A 2017. június 14-i (EU) 2017/1084 bizottsági rendelet¹ (általános csoportmentességi rendelet) ezzel összefüggésben fontos szerepet játszik. A rendelet a támogatások egyes kategóriáit összeegyeztethetőnek nyilvánítja a belső piaccal, és felhatalmazza a tagállamokat, hogy az Európai Bizottság előzetes jóváhagyása nélkül közvetlenül hajtsanak végre támogatási intézkedéseket.

Három olyan terület van, ahol az általános csoportmentességi rendelet módosítása javíthatja az uniós finanszírozási programok és az állami támogatási szabályok kölcsönhatását.

A nemzeti finanszírozás és az InvestEU Alap eszközeinek kombinációja

A Bizottság ma előterjesztette az új InvestEU Alapra vonatkozó javaslatát². Az InvestEU Alap a következő uniós költségvetésben lévő valamennyi finanszírozási eszközre és költségvetési garanciára vonatkozó egységes szabályozás. A javaslat biztosítja, hogy a Bizottságnak határozott szerepe legyen a támogatott projektek és támogatási programok kiválasztásában a közös uniós érdekekkel összhangban, és hogy a közpénzből származó támogatás kiegészítse a magánberuházást, átlátható legyen és hatásait értékeljék. Az InvestEU Alap kialakítása már magában foglal kulcsfontosságú állami támogatási elveket. Amint ezek az elvek az Alap működésére vonatkozó, kellően egyértelmű szabályok formájában jelennek meg, csupán korlátozott kiegészítő állami támogatási követelmények szükségesek az egységes piacon a verseny védelme érdekében, amikor a tagállami pénzeszközöket uniós forrásokkal kombinálják az InvestEU Alapon belül. Ennek alapján a vonatkozó állami támogatási követelmények megállapíthatók az általános csoportmentességi rendeletben, hogy kiegészítse az InvestEU Alapról szóló rendeletet és az InvestEU Alap beruházási iránymutatásait, amelyek tartalmazzák a szükséges biztosítékokat. Az általános csoportmentességi rendelet ilyen jellegű módosítása mentesítheti a tagállamokat az alól, hogy előzetesen bejelentsek a Bizottságnak az InvestEU Alapon keresztül nyújtott vagy az InvestEU Alap által támogatott pénzeszközöket az állami támogatási szabályok szerint, ezáltal biztosítva az InvestEU Alap észszerűsített és hatékony végrehajtását.

Kutatás-fejlesztés és innováció

A Bizottság továbbá ma előterjesztette a Horizont Európára vonatkozó javaslatát³. E javaslat értelmében a kis- és középvállalkozások (kkv-k) egyes kutatási projektjei megkaphatják a kiválósági pecsétet. Ehhez az szükséges, hogy a projekteket a Bizottság kiválónak értékelje, és az uniós finanszírozásra vonatkozó uniós szabályok szigorú követelményei alapján részvételre jogosultak legyenek, azzal együtt, hogy ténylegesen csak akkor nem finanszírozhatók, ha azt az uniós forrás költségvetési korlátai nem teszik lehetővé. Az ilyen projektek esetében megengedhető, hogy finanszírozásukat teljes mértékben a tagállamok biztosítsák (a strukturális alapokból is) a Bizottság előzetes jóváhagyása nélkül. A Bizottság Horizont Európára vonatkozó javaslatának kialakítása a kiválósági pecsét projektjei és a

¹ HL L 156., 2017.6.20., 1. o.

² COM(2018)439.

³ COM(2018)441.

pénzügyi támogatás viszonylag korlátozott mérete tekintetében minden versenyjogi aggályt megszüntet.

Ehhez hasonlóan a Horizont Európára alkalmazandó szabályokkal összhangban értékelt és kiválasztott, valamint a Horizont Európa és a legalább három tagállam által (többek között a strukturális alapokból) finanszírozott K+F+I projektek végrehajtása megengedhető anélkül, hogy a finanszírozás tagállami részére vonatkozóan kiegészítő állami támogatási értékelést kellene végezni. Ez azért lenne lehetséges, mert a projekteknek a Horizont Európából való támogatásra való jogosultságára vonatkozó szabályok – a Bizottság javaslatában foglaltak szerint – minden versenyjogi aggályt megszüntetnek, különösen annak előírása révén, hogy a projekteknek közös uniós érdekű célkitűzéseket kell megvalósítaniuk és jól meghatározott piaci hiányosságokat kell kezelniük.

Európai területi együttműködés

Az európai területi együttműködés előmozdítása már évek óta az uniós kohéziós politika egyik fontos prioritása. A hatályos állami támogatási szabályok értelmében az ilyen projektek már támogathatóak közpénzből. Az elmúlt években a Bizottság jelentős tapasztalatra tett szerint az európai területi együttműködés projektjeinek előmozdítását célzó támogatási intézkedésekkel kapcsolatban. Ezért megfontolható az általános csoportmentességi rendelet értelmében megengedett támogatási intézkedések alkalmazási körének további bővítése.

Az általános csoportmentességi rendelet jogalapját – vagyis az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról (kodifikált szöveg) szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1588 tanácsi rendeletet⁴ (a továbbiakban: a felhatalmazó rendelet) – ezért módosítani kell, hogy a Bizottság az összes érdekelt féllel és a tagállamok tanácsadó bizottságával folytatott konzultációt követően valamennyi megfelelő intézkedést bele tudja foglalni az általános csoportmentességi rendeletbe.

1. A JAVASLAT CÉLKITŰZÉSE ÉS HÁTTERE

A felhatalmazó rendelet lehetőséget nyújt a Bizottságnak arra, hogy az állami támogatások bizonyos fajtáit rendelet útján a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítsa és mentesítse az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól. E támogatási fajták közé tartoznak például a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatások, a kutatási-fejlesztési támogatások vagy a környezetvédelmi támogatások. A Bizottság most két újabb támogatási fajta felhatalmazó rendeletbe való belefoglalását javasolja.

A **két új támogatási fajta** felhatalmazó rendeletbe való belefoglalására irányuló javaslat felhatalmazza a Bizottságot, hogy egyértelmű összeegyeztethetőségi kritériumok megállapítása alapján csoportmentességeket fogadjon el, biztosítva, hogy a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás korlátozott legyen. A csoportmentességek elfogadásával lehetővé válna, hogy egyértelműen megállapított előzetes összeegyeztethetőségi feltételek alapján jelentősen egyszerűsödjének az igazgatási eljárások a tagállamok és a Bizottság számára. Az új támogatási fajtáknak a felhatalmazó rendeletbe való belefoglalására irányuló javaslat azonban sem azonnali csoportmentességet nem biztosít az összes érintett támogatási fajta számára, illetve azt sem jelenti, hogy egy támogatási fajtán belül valamennyi intézkedés teljes egészében csoportmentességet élvez.

⁴ HL L 248., 2015.9.24., 1. o.

Javasolt új támogatási fajták belefoglalása a felhatalmazó rendeletbe

A Bizottság által központilag irányított uniós finanszírozási eszközökön vagy költségvetési garanciákon keresztül nyújtott vagy támogatott tagállami finanszírozás

Az elmúlt években számos területen megnőtt az uniós finanszírozási eszközök és költségvetési garanciák jelentősége a támogatások nyújtása tekintetében. A 2020 utáni többéves pénzügyi keretben ez várhatóan még tovább fog növekedni. A Bizottság által központilag irányított uniós finanszírozási eszközökre és költségvetési garanciákra vonatkozó bizottsági javaslatok fontos biztosítékokat tartalmaznak a verseny indokolatlan torzulásának megakadályozása érdekében. Ezek továbbá jellemzően kevésbé torzító hatásúak a hasonló összegű támogatásokhoz képest, mivel általában kisebb támogatási összegeket foglalnak magukban. Például egy 100 millió EUR összegű kölcsönre vonatkozó nem piacokonform garancia jellemzően csak olyan támogatási összeget von maga után, amely megfelel egy piacokonform garancia díja és a kedvezményezett által fizetett olyan tényleges garanciadíj közötti különbségnek, amely lényegesen alacsonyabb, mint a teljes 100 millió EUR-s összeg.

Ezért helyénvaló felhatalmazni a Bizottságot, hogy csoportmentességben részesítse az olyan tagállami finanszírozáson keresztül nyújtott támogatást, amelyet a Bizottság által központilag irányított uniós finanszírozási eszközökön vagy költségvetési garanciákon keresztül nyújtanak vagy támogatnak, feltéve, hogy bizonyos feltételek teljesülnek. A Bizottság tapasztalata szerint az ilyen támogatásnak az uniós központi irányítású és az uniós szervek által végrehajtott finanszírozási eszközökre és költségvetési garanciákra alkalmazandó feltételekkel való összehangolása biztosítja, hogy a tagállamok által nyújtott támogatás ne torzítsa jelentősen a versenyt, és egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételeket lehessen megállapítani erre a támogatásra vonatkozóan.

Európai területi együttműködésre irányuló támogatás

Az európai területi együttműködés előmozdítása már évek óta az uniós kohéziós politika egyik fontos prioritása. Az általános csoportmentességi rendelet értelmében már csoportmentességben részesítették a kkv-knál az európai területi együttműködés projektjei kapcsán felmerült költségekre vonatkozóan nyújtott támogatást. A különböző méretű vállalkozások általi beruházásokra nyújtott regionális támogatásra vonatkozó különös rendelkezéseket a regionális állami támogatásokról (2014–2020) szóló iránymutatás⁵ és az általános csoportmentességi rendelet regionális támogatási szakasza is tartalmazza. Ez azt jelenti, hogy a Bizottság jelentős tapasztalatra tett szert az európai területi együttműködés projektjeinek előmozdítását célzó támogatási intézkedésekkel kapcsolatban. Ezért helyénvaló felhatalmazni a Bizottságot, hogy csoportmentességben részesítse az e projektek támogatására nyújtott finanszírozást.

2. ÖSSZHANG AZ UNIO EGYÉB SZAKPOLITIKÁIVAL ÉS CÉLKITŰZÉSEIVEL

Ez a javaslat szorosan kapcsolódik a többéves pénzügyi kerethez és a Bizottság által javasolt különféle kiadási programokhoz.

A központi irányítású uniós források által támogatott projektekhez nyújtott kiegészítő nemzeti finanszírozás az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. E javaslat célja, hogy elősegítse az ilyen állami források, valamint a Bizottság által

⁵ HL C 209., 2013.7.23., 1. o.

központilag irányított uniós finanszírozási eszközök és költségvetési garanciák kombinációját a jogbiztonság érdekében, ezzel párhuzamosan pedig biztosítsa, hogy a versenytorzulás korlátozott maradjon.

Az európai területi együttműködés projektjeinek előmozdítása már évek óta az uniós kohéziós politika egyik fontos prioritása, amelyet e javaslat még jobban elősegít.

3. JOGI SZEMPONTOK

- **Jogalap**

E javaslat jogalapja az EUMSZ 109. cikke, amelynek értelmében a Tanács megfelelő rendeleteket alkothat, és meghatározhatja különösen az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének alkalmazási feltételeit, valamint az ez alól az eljárás alól mentesülő támogatási fajtákat. A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően minősített többséggel határoz.

- **Szubszidiaritás és arányosság**

A javaslat az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik, ezért a szubszidiaritás elve nem alkalmazható.

A javaslat nem lépi túl a célkitűzésének megvalósításához szükséges mértéket, ezért megfelel az arányosság elvének.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Javasolt jogi aktus: rendelet.

Az (EU) 2015/1588 rendelet módosításának egyetlen megfelelő jogi eszköze a rendelet.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1588 tanácsi rendelet módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 109. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére⁶,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1588 tanácsi rendelet⁷ felhatalmazza a Bizottságot, hogy az állami támogatások bizonyos fajtáit rendelet útján a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítsa és mentesítse a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól.
- (2) A központi irányítású uniós források – vagyis a közvetlen vagy közvetett uniós irányítás alatt álló források (a tagállamokkal megosztott irányítás alá tartozó források kivételével) – egyre nagyobb mértékben támogatják a közös uniós érdekű tevékenységeket finanszírozási eszközökön vagy költségvetési garanciákon keresztül, és ezáltal különösen értékes hozzájárulást nyújtanak a növekedéshez és a kohézióhoz. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos feltételek mellett a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítsa és mentesítse a bejelentési kötelezettség alól a tagállamok által nyújtott olyan támogatásokat, amelyeket az ilyen központi irányítású finanszírozási eszközökön vagy költségvetési garanciákon keresztül nyújtanak vagy támogatnak. A Bizottság tapasztalata szerint az ilyen támogatás nem torzítja jelentősen a versenyt, mivel össze van hangolva az uniós szervek által végrehajtott érintett finanszírozási eszközökre és költségvetési garanciákra alkalmazandó feltételekkel, és egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek állapíthatóak meg.
- (3) Az európai területi együttműködés előmozdítása az uniós kohéziós politika egyik fontos prioritása. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy bizonyos feltételek mellett a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítsa és mentesítse a bejelentési kötelezettség alól az európai területi együttműködés projektjeihez nyújtott támogatást.

⁶ HL C [...], [...], [...]. o.

⁷ HL L 248., 2015.9.24., 1. o.

A Bizottság tapasztalata szerint az ilyen támogatás korlátozott hatást gyakorol a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre, és egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek állapíthatók meg.

(4) Az (EU) 2015/1588 tanácsi rendelet hatályát ezért ennek megfelelően ki kell terjeszteni e támogatási fajtákra is.

(5) Az (EU) 2015/1588 tanácsi rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2015/1588 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja az alábbi alpontokkal egészül ki:

„xv. uniós központi irányítású finanszírozási eszközökön vagy költségvetési garanciákon keresztül nyújtott vagy ezek által támogatott finanszírozás, amennyiben a támogatás állami forrásokon keresztül nyújtott kiegészítő finanszírozás formáját ölti;

xvi. az uniós európai területi együttműködés programjai által támogatott projektek.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*